

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziesiąta izba)

z dnia 30 kwietnia 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Dyrektywa 77/388/EWG – Artykuł 10 ust. 2 akapit pierwszy i trzeci, art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 akapit pierwszy – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 63, art. 64 ust. 1, art. 66 akapit pierwszy, lit. a)–c), art. 167 i art. 179 akapit pierwszy – Świadczenie usług dokonane przed przystąpieniem Węgier do Unii Europejskiej – Dokładne określenie ceny tych usług po przystąpieniu – Wystawiona faktura dotycząca wskazanego świadczenia i jej zapłata po przystąpieniu – Odmowa prawa do odliczenia na podstawie tej faktury ze względu na przedawnienie – Właściwość Trybunału

W sprawie C-258/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Kúria (sąd najwyższy, Węgry) postanowieniem z dnia 7 marca 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 27 marca 2019 r., w postępowaniu:

EUROVIA Ipari, Kereskedelmi, Szállítmányozási és Idegenforgalmi Kft.

przeciwko

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebviteli Igazgatósága,

TRYBUNAŁ (dziesiąta izba),

w składzie: I. Jarukaitis (sprawozdawca), prezes izby, M. Ilešič i C. Lycourgos, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu rządu węgierskiego – M.Z. Fehér i G. Koós, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – L. Havas i J. Jokubauskaitė, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: węgierski.

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. 1977, L 145, s. 1) (zwaną dalej „szóstą dyrektywą”) i dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między spółką EUROVIA Ipari, Kereskedelmi, Szállítmányozási és Idegenforgalmi Kft. (zwaną dalej „Eurovią”) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (dyrekcją ds. środków zaskarżenia decyzji krajowej administracji podatkowej i celnej, Węgry) (zwaną dalej „organem podatkowym”) w przedmiocie zgodności z prawem decyzji owego organu odmawiającej Eurovii prawa do odliczenia naliczonego podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „VAT”) w związku z przedawnieniem.

Ramy prawne

Prawo Unii

Szósta dyrektywa

- 3 Artykuł 10 szóstej dyrektywy stanowił:

„1.

- a) »Zdarzenie podatkowe« oznacza fakt, którego zaistnienie spełnia warunki prawne konieczne dla zaistnienia należności podatkowej.
- b) Podatek staje się »wymagalny«, gdy organ podatkowy staje się z mocy prawa uprawniony do żądania zapłaty podatku od podatnika, pomimo iż termin płatności może zostać odroczonej [»Obowiązek podatkowy« oznacza, że organ podatkowy może począwszy od danego momentu domagać się zgodnie z prawem zapłaty podatku, nawet jeśli termin jego zapłaty może być późniejszy].

2. Zdarzenie podatkowe ma miejsce i podatek staje się wymagalny w momencie dostarczenia towarów lub wykonania usług. [...] świadczenie usług powodujące zapłatę lub płatność rat, uważane są za zakończone po upływie terminów, do których takie płatności lub spłaty rat się odnoszą [świadczenie usług, z których wynikają powtarzające się rozliczenia lub płatności, uważa się za dokonane z chwilą zakończenia okresów, do których te rozliczenia lub płatności się odnoszą].

[...]

Na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów, państwa członkowskie mogą postanowić, że podatek staje się wymagalny dla niektórych transakcji lub dla niektórych kategorii podatników:

- nie później niż z datą wystawienia faktury lub dokumentu uznawan[ego] za fakturę, lub
- nie później niż w momencie pobrania ceny, lub

– w przypadku, kiedy faktura lub dokument uznawany za fakturę nie jest wystawiony lub jest wystawiony z opóźnieniem, w określonym terminie od daty zdarzenia podatkowego [zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego].

[...]”.

4 Artykuł 17 owej dyrektywy przewidywał:

„1. Prawo do odliczenia powstaje w momencie, w którym odliczany podatek staje się wymagalny.

2. O ile towary i usługi są używane do celów zawieranych transakcji podlegających opodatkowaniu, podatnik jest uprawniony do odliczenia od podatku, który zobowiązany jest zapłacić, następujących kwot:

a) należnego lub zapłaconego [VAT] od towarów lub usług dostarczonych lub które mają być podatnikowi dostarczone przez innego podatnika”.

[...]”.

5 Artykuł 18 omawianej dyrektywy stanowił:

„1. W celu wykonania prawa do odliczeń podatnik musi:

a) w odniesieniu do odliczeń określonych w art. 17 ust. 2 lit. a), posiadać fakturę [...];

[...]

2. Podatnik zastosuje odliczenie od podatku poprzez odjęcie od całkowitej kwoty należnego podatku od wartości dodanej za dany okres rozliczeniowy całkowitej kwoty podatku, w stosunku do którego w tym samym okresie zaistniało prawo do odliczenia i może być wykonane na podstawie przepisów ust. 1.

[...]”.

Dyrektywa 2006/112

6 Artykuł 411 ust. 1 dyrektywy 2006/112 przewiduje w szczególności, że szósta dyrektywa zostaje uchylona. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu odesłania do szóstej dyrektywy są uznawane za odesłania do odpowiednich przepisów dyrektywy 2006/112.

7 Artykuł 62 pkt 1 i 2 dyrektywy 2006/112 powtarza odpowiednio art. 10 ust. 1 lit. a) i b) szóstej dyrektywy. Artykuł 63 dyrektywy 2006/112 przejął dosłownie brzmienie ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze tego art. 10, art. 64 ust. 1 dyrektywy 2006/112 przejął, bez istotnych zmian, brzmienie zdania drugiego tego akapitu pierwszego, a art. 66 dyrektywy 2006/112 zawiera zasadniczo w akapicie pierwszym lit. a)–c) te same uściślenia co zawarte w art. 10 ust. 2 akapit trzeci tiret od pierwszego do trzeciego szóstej dyrektywy.

8 Artykuł 167 dyrektywy 2006/112 powtarza dosłownie brzmienie art. 17 ust. 1 szóstej dyrektywy, a art. 168 dyrektywy 2006/112 zasadniczo odpowiada ust. 2 lit. a) tego art. 17.

9 Artykuł 178 i art. 179 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112 stanowią zasadniczo powtórzenie przepisów, odpowiednio, art. 18 ust. 1 lit. a) i art. 18 ust. 2 akapit pierwszy szóstej dyrektywy.

Prawo węgierskie

- 10 Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (ustawa nr LXXIV z 1992 r. o podatku od wartości dodanej) [*Magyar Közlöny* 1992/128 (XII. 19.)], w brzmieniu obowiązującym w chwili dokonania świadczenia usług będących przedmiotem postępowania głównego (zwana dalej „dawną ustawą o VAT”), stanowiła w art. 16, co następuje:
- „1) W odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług – z zastrzeżeniem przepisów art. 17 i 18 – wymagalność podatku powstaje w chwili wykonania lub, w stosownych przypadkach, w chwili częściowego wykonania ([...] »wykonanie«).
- 2) O ile w niniejszej ustawie nie przewidziano inaczej, określenie chwili wykonania podlega przepisom kodeksu cywilnego”.
- 11 Artykuł 32 dawnej ustawy o VAT stanowi:
- „1) Podatnik określony w art. 34 ma prawo do odliczenia od kwoty podatku należnego:
- a) kwoty podatku, który został naliczony przez innego podatnika przy dostawie towarów lub świadczeniu usług względem niego – w tym, w razie przekształcenia, przez jego poprzednika prawnego – lub podatnika objętego ustawą w sprawie uproszczonego podatku od przedsiębiorców; [...]”.
- 12 Zgodnie z art. 35 dawnej ustawy o VAT:
- „1) Z zastrzeżeniem przepisów ordynacji podatkowej prawo do odliczenia może zostać wykonane tylko pod warunkiem posiadania dokumentów wykazujących kwotę naliczonego podatku. Uwzględniane są następujące dokumenty:
- a) faktury i faktury uproszczone [w przypadku, o którym mowa w art. 32 ust. 1 lit. a) i g)]; [...]”.
- 13 Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (ustawa nr CXXVII z 2007 r. o podatku od wartości dodanej) [*Magyar Közlöny* 2007/155 (XI. 16.)], w wersji obowiązującej w dniu wystawienia faktury rozpatrywanej w postępowaniu głównym (zwana dalej „ustawą o VAT”), przewidywała w art. 55 ust. 1, że „obowiązek zapłaty podatku powstaje z chwilą zaistnienia zdarzenia stanowiącego wykonanie transakcji podlegającej opodatkowaniu (zwanego dalej »wykonaniem«)”.
- 14 Artykuł 119 ust. 1 ustawy o VAT stanowił, że „o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej, prawo do odliczenia podatku powstaje z chwilą, gdy należy określić podatek należny odpowiadający podatkowi naliczonemu (art. 120)”.
- 15 Zgodnie z art. 120 ustawy o VAT:
- „W zakresie, w jakim towary lub usługi są używane lub w inny sposób wykorzystywane przez podatnika działającego w takim charakterze w celu dokonania dostaw towarów lub świadczenia usług podlegających opodatkowaniu, przysługuje mu prawo do odliczenia od kwoty podatku, którą jest zobowiązany zapłacić:
- a) podatku, który został względem niego zafakturowany przez innego podatnika – w tym przez osoby lub podmioty podlegające uproszczonemu podatkowi od osób prawnych – w związku z nabyciem towarów lub usług; [...]”.

16 Artykuł 127 ustawy o VAT stanowił:

„1) Materialną przesłanką skorzystania z prawa do odliczenia jest osobiste posiadanie przez podatnika:

a) w przypadku, o którym mowa w art. 120 lit. a) – wystawionej na niego faktury, wykazującej wykonanie transakcji; [...]”.

17 Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (ustawa nr XCII z 2003 r. ordynacja podatkowa) [Magyar Közlöny 2003/131 (XI. 14.)] przewiduje w art. 164:

„1) Prawo do ustalenia podatku ulega przedawnieniu z upływem pięciu lat, licząc od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym podatek miał zostać zadeklarowany lub, w przypadku braku deklaracji, w którym podatek powinien być zostać zapłacony. O ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej, prawo do pomocy budżetowej i zwrotu nadpłaty ulega przedawnieniu z upływem pięciu lat, licząc od ostatniego dnia roku, w którym powstało prawo do takiego roszczenia”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

18 W dniach 12 listopada 1996 r. i 17 września 1997 r. Eurovia zawarła ze spółką handlową (zwaną dalej „przedsiębiorcą”) umowy, których przedmiotem były roboty budowlane związane z napowietrzną siecią telekomunikacyjną. Ponieważ między Eurovią a przedsiębiorcą powstał spór dotyczący wysokości ceny, Eurovia wypłaciła mu jedynie część tej kwoty.

19 Przedsiębiorca wszczął wówczas postępowanie sądowe, które doprowadziło do wydania orzeczenia Fővárosi Ítéltábla (regionalnego sądu apelacyjnego dla miasta stołecznego Budapeszt, Węgry) z dnia 17 września 2004 r. nakazującego Eurovii zapłatę 19 703 394 forintów węgierskich (HUF) (około 59 000 EUR) wraz z odsetkami, potwierdzonego wyrokiem Legfelsőbb Bíróság (sądu najwyższego, Węgry) z dnia 5 października 2010 r. Eurovia uiszczała tę kwotę po zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

20 W dniu 15 czerwca 2011 r. na żądanie Eurovii przedsiębiorca wystawił fakturę wskazującą dzień 6 czerwca 2011 r. jako datę wykonania transakcji rozpatrywanej w postępowaniu głównym. W deklaracji za drugi kwartał 2011 r. Eurovia dokonała na podstawie tej faktury odliczenia kwoty VAT w wysokości 3 940 679 HUF (około 11 800 EUR).

21 Po uprzednim sprawdzeniu zapłaty organ podatkowy stwierdził, że Eurovia nienależnie dokonała tego odliczenia, i nałożył na nią sankcję podatkową w wysokości 394 000 HUF (około 1200 EUR). Zdaniem tego organu na podstawie art. 36 ust. 1 lit. a) i art. 16 ust. 15 dawnej ustawy o VAT początek biegu terminu przedawnienia przypadł na dzień 31 grudnia 2004 r., w związku z czym prawo do zwrotu naliczonego VAT wygasło w dniu 31 grudnia 2009 r.

22 W następstwie wniesienia przez Eurovię skargi na tę decyzję została ona uchylona przez Kúria (dawnie Legfelsőbb Bíróság) (sąd najwyższy, Węgry) orzeczeniem wydanym w 2014 r. na tej podstawie, że art. 16 ust. 15 dawnej ustawy o VAT nie miał zastosowania, a datę wykonania transakcji będącej przedmiotem postępowania głównego należało określić na podstawie ogólnych przepisów ustawy.

23 W ramach nowego postępowania organ podatkowy, opierając się na orzeczeniu Fővárosi Ítéltábla (regionalnego sądu apelacyjnego dla miasta stołecznego Budapeszt) z dnia 17 września 2004 r., określił datę wykonania transakcji rozpatrywanej w postępowaniu głównym na dzień 16 listopada 1998 r. i zakwestionował prawo do odliczenia VAT ze względu na jego przedawnienie, ponieważ dawna ustawa o VAT wskazywała jako moment powstania prawa do odliczenia podatku dzień, w którym podatek ten staje się wymagalny od dostawcy. Transakcja rozpatrywana w postępowaniu głównym miała

w rzeczywistości miejsce w dniu 16 listopada 1998 r., w związku z czym faktura wystawiona przez przedsiębiorcę zawiera błędną datę, gdyż pojęcie „wykonania” transakcji nie dotyczy daty jej zapłaty, lecz daty jej konkretnej realizacji.

- 24 Eurovia wniosła odwołanie od tej nowej decyzji, podnosząc w szczególności, że prawo do odliczenia VAT nie powstaje dopóty, dopóki faktura nie zostanie wystawiona. Skarga ta została oddalona w pierwszej instancji, w szczególności ze względu na to, że nie zostało zakwestionowane, iż przedsiębiorca wypełnił obowiązki ciężące na nim na mocy umów zawartych z Eurovią już w 1998 r. i że w konsekwencji organ podatkowy słusznie uznał, iż prawo do odliczenia VAT uległo przedawnieniu.
- 25 Eurovia wniosła skargę kasacyjną do Kúria (sądu najwyższego), będącego sądem odsyłającym, podnosząc w szczególności, że w braku faktury nie była w stanie powołać się na przysługujące jej prawo do odliczenia VAT, że w istocie tak długo, jak nie zostały spełnione przesłanki skorzystania z tego prawa do odliczenia, termin przedawnienia nie rozpoczął biegu i że to niepewność co do kwoty wiarygodności przeszkodziła w wykonaniu obowiązku fakturowania. Organ podatkowy wniosł o oddalenie odwołania.
- 26 Sąd odsyłający zastanawia się, czy w przypadku sporu między stronami dotyczącego zafakturowania ceny za świadczenie usług, gdy cena ta została ustalona w orzeczeniu sądowym, a faktura została wystawiona dopiero po jej rzeczywistej zapłacie, możliwe jest pominięcie zasady zawartej w szóstej dyrektywie i w dyrektywie 2006/112 dotyczącej wykonania danej transakcji i jej opodatkowania oraz czy można odstąpić od stosowania przepisów krajowych dotyczących przedawnienia prawa do odliczenia VAT.
- 27 W niniejszej sprawie, ze względu na spór między stronami, faktura została wystawiona dopiero w 2011 r. Sąd ten uważa zatem, że dla Eurovii prawo do odliczenia VAT mogło powstać dopiero w tym momencie oraz że termin mający zastosowanie do wykonania tego prawa do odliczenia powinien być liczony od chwili, w której kwota VAT rozpatrywana w postępowaniu głównym została wpłacona na rzecz skarbu państwa i w którym wystawiona została faktura. Stanowisko organu podatkowego wydaje mu się sprzeczne z zasadą neutralności VAT, ponieważ odmawia się wykonania prawa do odliczenia VAT ze względu na zawężającą wykładnię daty wykonania transakcji, bez uwzględnienia szczególnych okoliczności niniejszej sprawy.
- 28 Sąd ten zastanawia się również, czy okoliczność, że Eurovia z własnej woli nie wywiązała się z obowiązku zapłaty, co opóźniło wystawienie faktury, może mieć wpływ na skorzystanie przez nią z prawa do odliczenia VAT.
- 29 W tych okolicznościach Kúria (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy praktyka państwa członkowskiego, które dla celów skorzystania z prawa do odliczenia podatku uwzględnia wyłącznie chwilę wystąpienia zdarzenia podatkowego, nie biorąc pod uwagę, że zakres wykonania zobowiązania był przedmiotem sporu w postępowaniu cywilnym między stronami rozstrzygniętego w drodze sądowej oraz że faktura została wystawiona dopiero po wydaniu prawomocnego wyroku, jest sprzeczna z zasadą neutralności podatkowej i z formalnymi wymogami prawa do odliczenia VAT?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, czy możliwe jest odstąpienie od terminu przedawnienia w celu skorzystania z prawa do odliczenia VAT, który w ustawodawstwie państwa członkowskiego wynosi pięć lat od chwili świadczenia usług?

3) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, czy przy uwzględnieniu okoliczności sprawy na wykonanie prawa do odliczenia VAT ma wpływ fakt, że należna cena ustalona prawomocnym wyrokiem została uiszczona dopiero w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym przez przedsiębiorcę, z którego to względu faktura została wystawiona dopiero po upływie terminu przedawnienia?”.

W przedmiocie właściwości Trybunału

- 30 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunał jest właściwy do dokonywania wykładni prawa Unii jedynie w zakresie, w jakim dotyczy to jego stosowania w państwie członkowskim od momentu przystąpienia tego państwa do Unii Europejskiej (wyroki: z dnia 10 stycznia 2006 r., Ynos, C-302/04, EU:C:2006:9, pkt 36; a także z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 17 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 31 Wynika z tego w szczególności, że Trybunał nie jest właściwy do dokonywania wykładni dyrektyw Unii dotyczących VAT, jeżeli okres poboru podatku spornego w postępowaniu głównym jest wcześniejszy niż przystąpienie danego państwa członkowskiego do Unii (wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 32 Zgodnie z postanowieniem odsyłającym świadczenie usług, w odniesieniu do których skorzystano z prawa do odliczenia VAT rozpatrywanego w postępowaniu głównym, zostało zrealizowane w dniu 16 listopada 1998 r., czyli przed przystąpieniem Węgier do Unii w dniu 1 maja 2004 r.
- 33 W tym zakresie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 10 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze szóstej dyrektywy i art. 63 dyrektywy 2006/112 zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a podatek staje się wymagalny w momencie dostarczenia towarów lub wykonania usług.
- 34 Zatem przy założeniu, że świadczenie usług rozpatrywanych w postępowaniu głównym było regulowane przepisami takimi jak te przewidziane przez szóstą dyrektywę, dostawa ta miała miejsce, a VAT stał się wymagalny przed przystąpieniem Węgier do Unii (zob. analogicznie wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 21).
- 35 W tym względzie należy dodać, po pierwsze, że nie wydaje się, by świadczenie to wiązało się z powtarzającymi się rozliczeniami lub płatnościami w rozumieniu art. 10 ust. 2 akapit pierwszy zdanie drugie szóstej dyrektywy lub art. 64 ust. 1 dyrektywy 2006/112, co pozwalałyby uznać, że to samo świadczenie zostało wykonane z upływem okresu, do którego odnosi się każde rozliczenie lub płatność.
- 36 Prawdą jest, że z postanowienia odsyłającego wynika, iż Eurovia początkowo zapłaciła jedynie część ceny należnej z tytułu świadczenia będącego przedmiotem postępowania głównego i dopiero po ostatecznym ustaleniu na drodze sądowej całkowitej kwoty należnej z tytułu tego świadczenia w 2010 r. Eurovia zapłaciła całą tę cenę. Jednakże z postanowienia odsyłającego wynika, że spór w postępowaniu głównym nie wymaga rozstrzygnięcia kwestii, czy takie okoliczności mogą być objęte tymi przepisami, lecz dotyczy tego, czy organ podatkowy miał podstawy, by uznać, że termin przedawnienia prawa Eurovii do odliczenia VAT zapłaconego z tytułu tego świadczenia mógł rozpocząć bieg przed wydaniem faktury dotyczącej tego świadczenia.
- 37 W konsekwencji okoliczność, że Eurovia zapłaciła całość ceny należnej z tytułu rozpatrywanego w postępowaniu głównym świadczenia usług dopiero w 2011 r., nie ma wpływu na stwierdzenie dokonane w pkt 34 niniejszego wyroku.

- 38 Po drugie, z postanowienia odsyłającego nie wynika, że przedmiotem postępowania przed sądem krajowym jest sytuacja taka jak ta, o której mowa w art. 10 ust. 2 akapit trzeci tiret od pierwszego do trzeciego szóstej dyrektywy oraz w art. 66 akapit pierwszy lit. a)–c) dyrektywy 2006/112, w której wymagalność podatku opiera się na wystawieniu faktury, wpłacie ceny lub upływie określonego terminu od daty zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego, zgodnie z uregulowaniem prawa krajowego przyjętym na podstawie jednego z tych przepisów.
- 39 W odniesieniu do prawa do odliczenia VAT przewidzianego przez szóstą dyrektywę oraz przez dyrektywę 2006/112, w aspekcie zarówno materialnym, jak i czasowym, jest ono bezpośrednio związane z wymagalnością VAT należnego lub zapłaconego od towarów i usług (zob. podobnie wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 22).
- 40 Prawo podatników do odliczenia od VAT, który są zobowiązani zapłacić, VAT należnego lub zapłaconego od towarów i usług nabytych na wcześniejszym etapie stanowi zasadę podstawową wspólnego systemu VAT ustanowioną w prawie Unii. Jak wielokrotnie podkreślał Trybunał, prawo do odliczenia przewidziane w art. 17–20 szóstej dyrektywy, a obecnie w art. 167 i nast. dyrektywy 2006/112, stanowi integralną część mechanizmu VAT i co do zasady nie może zostać ograniczone. W szczególności prawo to wykonywane jest natychmiastowo w odniesieniu do całości podatku naliczonego na wcześniejszych etapach obrotu (zob. wyroki: z dnia 29 lipca 2010 r., Profaktor Kulesza, Frankowski, Jóźwiak, Orłowski, C-188/09, EU:C:2010:454, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 41 Jak natomiast przewidywały art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 akapit pierwszy szóstej dyrektywy, których treść została przejęta przez art. 167 i art. 179 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112, prawo do odliczenia VAT wykonywane jest co do zasady w tym samym okresie, w którym powstało, to znaczy z chwilą, gdy podatek stał się wymagalny (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 maja 2008 r., Ecotrade, C-95/07 i C-96/07, EU:C:2008:267, pkt 41; a także z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 42 Wynika z tego, że zgodnie z orzecznictwem przywołanym w pkt 30 i 31 niniejszego wyroku Trybunał nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na zadane pytania, ponieważ dotyczą one wykonania prawa do odliczenia związanego ze świadczeniem usług wykonanych przed przystąpieniem Węgier do Unii (zob. analogicznie wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 25).
- 43 Ponadto Trybunał orzekł, że samo istnienie jakiegokolwiek elementu po dniu przystąpienia danego państwa członkowskiego do Unii, który to element jest powiązany z okolicznościami poprzedzającymi tę datę i który jest ich konsekwencją, nie wystarczy, by przyznać Trybunałowi kompetencję do udzielenia odpowiedzi na pytania prejudycjalne dotyczące wykładni dyrektywy (wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 44 W związku z tym okoliczność, że dokładna cena należna z tytułu świadczenia usług rozpatrywanych w postępowaniu głównym została ustalona dopiero po dniu przystąpienia Węgier do Unii i w konsekwencji dopiero po tej dacie zapłacona została całość tej ceny i wystawiona została odnosząca się do tego świadczenia faktura, na podstawie której zostało wykonane sporne w postępowaniu głównym prawo do odliczenia, nie może w okolicznościach niniejszej sprawy skutkować przyznaniem Trybunałowi kompetencji do dokonania wykładni szóstej dyrektywy lub dyrektywy 2006/112, ponieważ całość tych okoliczności jest nierozzerwalnie związana ze świadczeniem usług, co do których jest bezsporne, że zostały wykonane przed owym przystąpieniem (zob. analogicznie wyrok z dnia 27 czerwca 2018 r., Varna Holideis, C-364/17, EU:C:2018:500, pkt 31).
- 45 Z całości powyższych rozważań wynika, że Trybunał nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytania przedstawione przez Kúria (sąd najwyższy).

W przedmiocie kosztów

- ⁴⁶ Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziesiąta izba) orzeka, co następuje:

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytania przedstawione przez Kúria (sąd najwyższy, Węgry).

Podpisy